DUBBA · OYSS HAZIRLIK
10. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Sınavı · Senaryo 4
Süre: 40 dakika · Her sorunun puanı yanında yazılıdır.

Adı Soyadı: .....
Sınıf / No: .....
Puan: .....

Telefonda aç: süreli çöz, paylaş

10. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi · 1. Dönem 1. Ortak Yazılı (Senaryo 4)

1. Lise öğrencisi Elif, okulunda düzenlenen bilgi şenliğinde altı standı gezer ve her standda gördüklerini kısaca not eder.

> ***Elif'in şenlik notları:***
>
> ***A standı:*** *Mahalle fırınından gelen Hüseyin Usta, ekmek hamurunun kıvamını hiçbir ölçü aleti kullanmadan, otuz yıldır hamur yoğururken kazandığı alışkanlıkla elinin hissinden anladığını anlatıyor.*
>
> ***B standı:*** *Robotik kulübü, toprağın nemi azalınca saksıyı kendiliğinden sulayan küçük bir düzenek sergiliyor. Öğrenciler düzeneği, fizik derslerinde öğrendikleri bilgileri uygulamaya dökerek kurmuşlar.*
>
> ***C standı:*** *Biyoloji kulübü, aynı türden fasulye fidelerini üç hafta boyunca farklı ışık koşullarında yetiştirmiş; her gün ölçtükleri fide boylarını bir grafikte göstermiş.*
>
> ***D standı:*** *Ebru sanatçısı Gülşen Hanım, boyaları suyun yüzeyine serperken o anki duygularını esere yansıttığını, aynı deseni ikinci kez yapamayacağını söylüyor.*
>
> ***E standı:*** *Düşünce kulübü "İnsan özgür müdür?" sorusunu tartışıyor; her öğrenci görüşünü gerekçeli önermelerle savunuyor, karşı görüşleri sorguluyor.*
>
> ***F standı:*** *Değerler kulübü, zekâtın kimlere verilebileceğini Kur'an-ı Kerim'deki hükümlerden ve Hz. Peygamber'in (sav) uygulamalarından derleyerek anlatıyor.*

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1.1. Her standda sunulan bilginin türünü ve bu bilgi türünün hangi yolla elde edildiğini aşağıdaki tabloya yazınız.

Stant	Bilgi türü	Elde edilme yolu
A		
B		
C		
D		
E		
F		

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

1.2. Elif, şenliğin sonunda defterine şu cümleyi yazar: “C standında öğrendiğim bilgi de F standında öğrendiğim bilgi de hiçbir zaman değişmeyecek bilgilerdir.” Elif'in bu yargısını, iki bilgi türünün kaynağı ve değişebilirliği bakımından değerlendiriniz.

2. Defne, din kültürü öğretmeninin verdiği “Bilgim Nereden Geliyor?” ödevi için bir hafta içinde edindiği bazı bilgileri ve bunları nasıl edindiğini not eder.

Durum	Defne'nin notu
I	Edirne'deki Selimiye Camii'ni Mimar Sinan'ın yaptığını öğrendim. Bu bilgi yüzyıllardır farklı yerlerde yazılmış sayısız kaynakta ve anlatıda aynı biçimde yer alıyor.
II	Çay demlerken suyun kaynadığını, çaydanlıktan yükselen buhardan ve fokurdama sesinden anladım.
III	Bir üçgenin iki iç açısının 90° ve 50° olduğu verilince üçüncü açının 40° olması gerektiği sonucuna vardım.
IV	Sınavda iki seçenek arasında kaldım; içimden gelen bir hisle birini işaretledim ve “Kesin doğrudur.” diye düşündüm.
V	Dedem, Ramazan orucunun farz olduğunu Kur'an-ı Kerim'in bildirdiğini söyledi.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

2.1. Defne'nin her notunda başvurulan bilgi kaynağını ve bu kaynağın nesnel mi yoksa öznel mi olduğunu aşağıdaki tabloya yazınız.

Durum	Bilgi kaynağı	Nesnel / Öznel
I		
II		
III		
IV		
V		

2.2. Defne'nin IV. durumdaki “Kesin doğrudur.” düşüncesini, öznel bilgi kaynaklarıyla edinilen bilgilerin özellikleri açısından değerlendiriniz. Ardından bu bilginin doğruluğunu sınamak için Defne'nin nesnel bir bilgi kaynağına nasıl başvurabileceğine **bir** örnek veriniz.

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

3. Aşağıda kitabınızda meali yer alan dört ayet verilmiştir.

	Ayet meali
I	“De ki: Allah’a koştuğunuz ortaklarınızdan, başlangıçta yaratmayı yapacak, sonra onu tekrarlayacak kimse var mı? De ki: Allah, başlangıçta yaratmayı yapar, sonra onu tekrar eder…” (Yunus suresi 34. ayet)
II	“Yeryüzünde ne varsa tamamını sizin için yaratan O’dur...” (Bakara suresi 29. ayet)
III	“Göklerde ve yerde bulunanların hepsi O’ndan ister (O’na muhtaçtır). O her an yaratma hâlindedir.” (Rahman suresi 29. ayet)
IV	“… O, her şeyi yaratmış ve yarattığı o şeyleri bir ölçüye göre takdir etmiştir.” (Furkan suresi 2. ayet)

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

3.1. Her ayette Allah-âlem ilişkisinin hangi boyutuna değinildiğini ve bu boyutu gösteren ifadeyi aşağıdaki tabloya yazınız.

Ayet	**Değinilen boyut**	**Boyutu gösteren ifade**
I		
II		
III		
IV		

3.2. “Allah âlemi bir kez yaratmış, sonra onu kendi hâline bırakmıştır; âlem artık O'ndan bağımsız olarak işlemektedir.” görüşünün İslam düşüncesiyle bağdaşmadığını, tablodaki **iki farklı** ayete dayanarak gerekçelendiriniz.

4. Okulda düzenlenen bir bilgi yarışmasının (kurgusal) “Doğru mu, yanlış mı?” turunda yarışmacı Kaan'a aşağıdaki ifadeler okunmuş ve Kaan her birine tablodaki cevabı vermiştir.

İfade	**Kaan'ın cevabı**
I. Âlem, Allah'ın (cc) dışındaki bütün varlıkları ifade eder.	Doğru
II. Gayb âlemine ait varlıklar hakkındaki bilgilerin kaynağı salim duyulardır.	Doğru
III. İnsan, şehadet âlemine ait bir varlıktır.	Yanlış
IV. Gayb âlemi ile şehadet âlemi, Allah'ın (cc) yarattığı âlemin iki bölümüdür.	Yanlış
V. Şehadet âlemi, insanın duyular yoluyla algılayabildiği varlıklardan oluşur.	Doğru

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

4.1. Kaan'ın yanlış cevap verdiği ifadeleri belirleyiniz. Her biri için doğru cevabı gerekçesiyle yazınız.

4.2. Yarışmanın son sorusu şudur: “Kur'an-ı Kerim'de Allah'ın (cc) ‘âlemlerin Rabbi’ olarak anılması Allah-âlem ilişkisi hakkında ne ifade eder?” Bu soruyu cevaplayınız. Cevabınızda “âlemler” ifadesini âlem kavramının kullanımlarıyla ilişkilendiriniz.

5. Aşağıdaki belgesel çekim notlarını okuyunuz.

> ***Bir doğa belgeselinin çekim notlarından (kurgusal):***
>
> *Ekim: Ormandaki meşe ağaçlarının altı palamutla doldu. Sincaplar günlerce palamut taşıyıp toprağın farklı yerlerine gömdü. Kar yağdığında bu sakladıkları palamutları bulup çıkararak kış boyunca beslendiler.*
>
> *Mart: Sincapların bulamadığı ya da unuttuğu palamutların bir kısmı filizlendi. Ormanın kenarında yüzlerce yeni meşe fidanı belirdi.*
>
> *Ertesi yılın ekim ayı: Aynı ağaçlar yine meyve verdi, sincaplar yine aynı işe koyuldu. Kuruyan yaşlı ağaçların yerini her yıl yenileri alıyor; ormandaki döngü hiç aksamıyor.*

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

5.1. Çekim notlarındaki gözlemlerden hareketle Allah-âlem ilişkisine dair **iki** çıkarımda bulununuz. Her çıkarımın hangi gözleme dayandığını belirtiniz.

5.2. 5.1'deki çıkarımlarınızdan **birini**, aşağıda meali verilen ayetlerden **biriyle** ilişkilendiriniz. Seçtiğiniz ayetteki hangi ifadenin çekim notlarındaki hangi gözlemle örtüştüğünü açıklayınız.

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

Meal	Ayet
“Yeryüzünde yaşayan bütün canlıların rızkı ancak Allah’a aittir...”	Hud suresi 6. ayet
“Peki onlar, Allah’ın yaratmayı nasıl başlattığını, sonra onu ardarda sürdürdüğünü görmezler mi? Kuşkusuz bu, Allah için kolaydır.”	Ankebut suresi 19. ayet
“… Allah’ın yasalarında asla bir değişme bulamazsın; Allah’ın yasalarında asla bir sapma da bulamazsın.”	Fatır suresi 43. ayet

6. Sinem, “Kur'an'dan Mesajlar” konusunda öğretmeninin önerisiyle İsra suresinin 36. ayetinin mealini Diyanet İşleri Başkanlığının yayımladığı bir mealden bulur ve sınıf panosu için bir bilgi kartı hazırlamaya başlar. Kartın üst kısmına mealini yazar:

> *“Hakkında kesin bilgi sahibi olmadığın şeyin peşine düşme. Çünkü kulak, göz ve kalp, bunların hepsi ondan sorumludur.” (İsra suresi 36. ayet)*

Kartın alt kısmına ise öğretmeninin derste Mülk suresinin 23. ayeti hakkında anlattıklarından şu notu ekler: “Bu ayette Allah'ın (cc) kulak, göz ve kalbi insana bir nimet olarak verdiği hatırlatılıyor; insanın da bu nimetleri verene şükretmesi gerektiği vurgulanıyor.”

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

6.1. Sinem'in bilgi kartındaki üç bölümü İsra suresinin 36. ayetine göre doldurunuz: ayetin **konusunu**, ayette geçen **dört** kavramı ve ayette verilen **iki** mesajı yazınız.

6.2. Sinem'in kartındaki iki ayetin kulak, göz ve kalp hakkındaki ortak mesajını ve Mülk suresinin 23. ayetinin öne çıkardığı farklı vurguyu açıklayınız. Ardından iki ayetin mesajını birlikte hayata geçiren bir öğrenci davranışına **bir** örnek veriniz.

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

Cevap anahtarı: çözdükten sonra okut.
Her maddenin tam puan ölçütü, kısmi ve sıfır puan durumu, olası yanıt. Kendini puanla, aynı sayfadan 40 dakikalık sayaçla yeniden çöz.

© 2026 Dubba. Bu yazılının soruları, şekilleri, puanlama anahtarı ve çözümleri Dubba'nın özgün eseridir (5846 sayılı FSEK); tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde ve değiştirilmeden çoğaltıp öğrencilere, sınıflara, okullara ve kurslara bedelsiz dağıtabilirsin; satılamaz, ücretli bir ürün ya da hizmette kullanılamaz, ticari amaçla kullanılamaz, başka sitede barındırılamaz, kaynak dubba.com.tr gösterilir. Telif Politikası 3. madde: dubba.com.tr/telif